000899

Žinios

SEMANARIO LITUANO Noticias

Dir. Proprietario Responsavel: Acacio Antunes Marques — Redação e Administração: Av. Tiradentes, 1030 — Tel. 34-8320 — Preço Cr.$ 2,00

ĮSTEIGTOS 1947 M. São Paulo, 1955 m. Vasario mėn. (Fevereiro) 19 d. Nr. 334

Telegramos

✪ Visoje Brazilijoje didelį są judį sudaré valdžios nutarimas pakelti gazolino kainą. Gazolino kaina visoje Brazilijos teritorijoje numatyta pakelti apie 50%. Toks kainos pakelimas, be abejo, atsilieps į šalies ekonominę padėtį, nes tuo pačiu pakils kainos visų rūšių transporto.

✪ Statystikos žiniomis, praeitais metais visame São Paulo es tade buvo užsodinta kukurūzais apie milijoną hektarų žemės. Ku kurúzų derlius visame estade sie kie arti pusantro milijono tonų.

✪ Iš Buenos Aires pranešama, kad šiuo metu Argentinoje yra kalėjimuose uždarytų apie 700 politinių kaliniu, kurių tarpe 250 studentų.

✪ Vokietijoj, Bavarijos rajone pradėjo siausti gripo epidemija. Užregistruota apie 10.000 susirgimų. Dėl gripo epidemijos uždaryta daugybė mokyklų.

✪ Eigipte daromi bandymai auginti spalvuota medvilnę. Pirmieji bandymai, anot laikraščių, davé neblogus rezultatus.

✪ Italijoj nukrito belgų keleivinis lėktuvas, kurio liekanos rastos prie Monte Vitorre kalno, 120 kilometrų nuo Romos. Spėjama, kad visi keleiviai yra žuvę.

✪ Anglijoje greitu laiku numatoma pastatyti 12 atominės energijos centralinių stočių, kurių jėga būsianti panaudota pra monės reikalams. Anglų spauda pažymi, kad išvysčiųstų atominių stočių veikimą Anglijos Industrijoj įvyksiąs tikras perversmas.

✪ Pasaulinė spauda, komentu odama sovietų valdžios viršúnių pasikeitimus pažymi, kad užsienio politikoj žymesnių permainų nenumatoma. Karo galimumas tarp sovietų ir vakarų valstybių šiuo metu esąs mažesnis, nes dabar valdžioje daugiau vyrauja kariuomenės vadai, kurie yra di desni realistai, negu civiliniai so vietų politikai. Sovietų kariuome nės vadai nesivels į karo aventiūrą, neturėdami pakankamai įs sityikinimo, kad jie jį galėtų lai mėti.

✪ Prancúzijoj dar nepasisekė sudaryti naujos vyrlausybės. Atsistatydinus premijerui Mendes-France jau keli žymus politikai bandė sudaryti naują ministrų kabinetą, bet vis be pasekmių. Dabar prezidentas Coty pakvietė sudaryti naują ministrų kabinetą socialistų partijos lideri Pineau. Jis į naują vyriausybé nori įtrauk ti taip pat ir búvusį premijerą Mendes-France.

✪ Spaudos žiniomis, Indijos premijeras Nehru esąs numatęs dar šią vasarą aplankyti Sovietų Rusiją ir sueiti į kontaktą su da bartiniais sovietų politikos vado vais. Nehru kelionės tikslas esąs santykių sušvelninimo tarp vaka rų valstybių ir Sovitų Rusijos.

✪ Naujausios žinios praneša, kad iš Taišeno salų jau išvežti visi civiliai gyventojai. Pasitrauk dami iš Taišeno salų kiniečiai viską sunaikino, kad nepalikus nieko komunistams.

✪ Sovietų Rusijos užsienių reikalų ministras Molotovas siúlo sušaukti tarptautinę konferenciją, kurioje turėtų búti išpręstas For mosos salos likimo klausimas. Vakarų valstybių blokas tokiai konferencijai nepritaria ir siūlo šį klausimą spręsti Jungtynių Tautų Organizacijoje.

✪ Atsistatydino Brazilijos vidaus reikalų ministr. Seabra Fagundes, Jo vieton Respublikos Prezidentas Café Filho paskyré senatorių Marcondes Filho.

✪ Brazilijos socialdemokratų partijos suvažiavimas patvirtino Minas Geraes estado gubernatoriaus Juscelino Kubitchek kandidatúrą į Respublikos Prezidentus.

✪ Spaudoje speliojama, kad Dr. Adcmar de Barros savo kan didatūros į prezidentus nestatysi ąs. Dr. Janio Quadros jau viešai paskelbė, kad nebus kandida tu į Respublikos Prezidentus.

16 Vasario minejimas Baźnyćioje

Pamaldos prasidėjo, kaip buvo numatyta 11 valandą. Mi šias laikė ir šiai šventei pritaikintą pamokslą pasakė nau jai atvykęs kun. J. Šeškevičius, tai gal pirmas tokio turinio pamokslas pasakytas šioje bažnycioje, tai buvo tikrai patriotinis šauksmas į letargo miegu užmigusius musų kolonijos lietuvius, nes bažnyčioje dalyvavusiųjų šiose iškilmėse niekuom nesiskyrė, kaip pabrežé pats pamokslininkas, nuo kiekvieno paprasto sekmadienio. Iš to tenka matyti koks begalinis atšalimas nuo lietuvybės eina mūsų kolonijoje ir tikrai kaip pamokslininkas pasakė: jog išmirus tiems žilagalviams, kurie beveik vien tik matėsi, beveik nieko lietuvybei nebepasiliks. O kiti visi jau nebesilanko ir nebesiidomauja savo Tevynės likimu. Anot pamokslininko žodžių, kaip Evangelija sako ir mùsų tautiečiams, tūkstantiniams skaičiams, jau galima pritaikinti anu verkiančių žydų žodžius: jei aš išsižadėsiu arba užmiršiu Tavę Jeruzale, tegul mano liežuvis prikeps prie gomurio ir širdis į akmenį pavirsta. Tai brangus tautiečiai, o jús kurie užmiršote savo Tėvynę, savo tėvų žemę jums turi būti pritaikinti tie patis žydų priesaikos žodžiai, jog kaip pamokslininkas pareiškė, Dievas net reikalau ja mylėti savo Tėvynę, nes sulig jo valios mes gimėme toje mūsų Tėvynėje. Žinoma tskiam begaliniam nutautėjimui, dalin i kalti yra vadovai. Bažnyčioje dvasios vadovai, kurie tankiausiai rúpinosi ivai riausiais reikalais, bet mažiau siai lietuvybės klausimu. Tas pats ir svietiškose mūsų kolonijos organizacijose, kur vieš patauja tik tuščios ambicijos patenkinimas, kur daug kalbama ir labai mažai daroma, ypač lietuvybės reikalui. Taip einant dalykams baisu ir pagalvoti dėl mūsų kolonijos lietuvybės likimo.

Dabar tenka keletą žodžių išsitartarti apie 16 Vasario minėjimo pamokslininką, Kun. Šeškevičių, tai kaip matyta, tai bus pirmas katalikybės apaštalas lietuvys patriotas, pilnoje to žodžio prasmė je. Nouširdus linkėjimai, kad jis napasiduotų jokiom svetimom įtakom ir vien patriotiniu jausmu vedamas, visomis savo jėgomis, apart savo tiesioginių pareigų, padėtų dar išgelbėti mūsų brolius beskes tančius šitoje nutautėjimo jūroje.

Nepraktikuojantis Katalikas

Parsiduoda Baras

su Sorveteria, Pastelaria, Café ir Restoranu,

labai pigia kaina, Largo São José, 3 Vila Zelina.

Vilniaus Aušros Vartu Pašto Ženklai

Gruodžio 7 d. Vatikano paštas išleido trijų ženklų seriją 20, 35, 60 lyrų vertės su Vilniaus Aušros Vartu Marijos, nuo senų laikų lietuvių garbinamu "Mater Misericordiae" (gailestingumo Motina), paveikslu. Vatikanas išleisdamas tuos ženklus, norėjo pavesti pavergtąsias tautas Marijos globai ir tuo pačiu pagerbti pavergtąją Lietuvą. Lenkai šį pašto ženklų išleidimą panaudojo savajai propagandai, stengdamiesi įrodyti, kad jų išleidimu Šv. Sostas norėjo pagerbti lenkišką šventovę. Gruodžio 3 d. pasirodžius "L'Osservatore Romano" vienašališkai žinutei, paimtai iš lenkiškų šaltinių, į tai buvo atkreiptas Vatikano kompetentingų įstaigų dėmesys, kur buvo apgailestautas šis faktas ir patikrinta, kad ateityje bus stengiamasi išvengti panašių dalykų. VLIKo Informacijos Tarnybos Elta-Press redak.. kad užkirtus kelią tolimesniam klaidinančių žinių propagavimui apie Vilniaus Aušros Vartų lenkiškumą, isleido specialų papildomą "Elta-Press" numerį, kuriame duodama išsamių istorinių žinių apie Aušros Vartų šventovę ir išryškinama tikroji dalykų padėtis. Biuletenis buvo išsiuntinėtas visiems Italijos laikraščiams, žinių ageutūroms ir radiofonams.

Tikslus ir greitas reagavimas iš lietuvių pusės, ypatingai Elta-Press komunikatas, užkirto kelią tolimesnei lenkų propagandai šiuo reikalu Italijoj. Elta-Press komunikatas buvo paskelbtas spaudoje ir perduotas per Italijos radiją. Italijos Katalikų Akcijos organas, dienraštis "Il Quotidiano", kuris gruodžio 3 d. buvo parašės klaidingai apie Vilniaus šventovę, gruodžio 15 d. pasitalpino 63 eilučių pranešimą apie Vatikano pašto ženklų išleidimą, kuriame duodama trumpa Vilniaus Aušros Vartų istorija, pažymint aiškiai, kad Vilnius yra Lietuvos sostinė, kad Vatikanas išleisdamas šiuos ženklus, pagerbė didvyriškai kovojančią lietuvių tautą už savo tikėjimą ir ištikimybę Apaštalų Sostui. Pranešimas yra papuoštas Aušros Vartų Švenčiausios Panelės ir kunigaikštytės Barboros Radvilaitės paveikslais, pažymint, kad paveikslas buvo pieštas Vilniuje, galimai to paties autoriaus nupiešusio Radvilaitės portretus.

Elta.

KOVA DĖL PABALTIJO

JAV kongreso sudarytas komitetas Pabaltijo okupacijai tirti įteikė kongresui savo galutinį pranešimą kuris JAV-ėse ir Europoje sulaukė plataus atgarsio. Pranešime primygtinai reikalaujama, kad laisvosios valstybės nutrauktų diplomatinius ir ūkinius santykius su Sovietais.

Komiteto nuomone, bet kuris bendravimas ir vadinamoji "koegzistencija" — Vakarų ir Sovietų sugyvenimas — negali tarnauti taikai. Komitetas pranešime dėsto, kad komunistiniai kraštai turi būti nuolat vis labiau spaudžiami, kad būtų priversti gintis, o ne užpuldinėti lasivas tautas. Tik komunistinius kraštus priverstus atsisakyti imperialistinių užgaidų, tegalima būtų išvengti trečiojo pasaulinio karo. Suprantama, kongreso sudarytasis komitetas tiki, jog pavergtųjų tautų išlaisvinimas galimas ne vien karo, bet ir taikos būdais.

Minėtasis komitetas savo pranešime, be kitko, dėsto: "Iki šio meto nėra buvę tokių palankių sąlygų daryti rimtą spaudimą komunistiniams kraštams, kaip šiandieną. Tik nuolatiniu komunistinių kraštų spaudimu tegalima juos priversti daryti nuolaidas". Pabaltijo ir kitų Europos kraštų pavergimas sudaro nepaprastą pavojų pasaulinei taikai. Kongresas turįs įsidėmėti, jog pavergtųjų tautų išlaisvinimas yra esminis pradas Amerikos užsienio politikojo. Ypač šiuo metu mes turime paskelbti savo tautoms pilną tiesą apie komunizmą. Mes privalome pavergtas tautas užtikrinti, kad jų laisvė, nepriklausomybe yra gyvai susietos su mūsų kraštų ateities pažanga. Todėl pavergtosios tautos turi būti tikros, kad jų laisvė ir nepriklausomybė bus pilnai atstatytos.

Laisvųjų tautų prekybiniai santykiai su komunistiniais kraštais turi būti nutraukti dėl dviejų priežasčių. Pirmiausia, mes, palaikydami prekybinius santykius, sustiprinamе savo priešą — komunistinius kraštus. Mes negalime prekybinių santykių palaikyti su Sovietais, nes ten yra naudojamas vergų darbas, kuris gali neigiamai atsiliepti į Amerikos gerovę".

Laisvieji kraštai netrukus turi susirinkti konferencijon, kurioje būtų nutarta pritaikyti reikalingas priemones prieš kom. agresiją. Tik tuo keliu einant, kongreso komiteto nuomone, gali būti žymiai sustiprintas laisvasis pasaulis ir susilpninti Sovietai, kurie šiandieną vadovauja komunistiniams kraštams. Pabaltijo tautų pavergimo tyrimas, kaip matome, laisvajam pasauliui pravėrė akis daryti žymiai toliau siekiančias išvadas. Apie galutinį Kersteno Komiteto pranešimą plačiai paskelbė "Neue Zuercher Zeitung" ir visa eilė kitų įtakingų pas. spaudos organų.

STATYBOS MEDŽIAGA

Kalkės, cimentas, dokalkos ETERNIT, rinos, durys, langai ir medžio medžiaga statybai.
URMU IR PAVIENIAI

Irmãos Coralov Ltda.

AVENIDA DR. GIACAGLINI, 20 - S. PAULO

Vienintėlis CERAMICA SÃO CAETANO firmos atstovas
Vila Zelinai ir Vila Alpinai.
Adresas laiškams ir korespondencijai
caixa postal 7826.

Reta Proga

Lietuviškos Muzikos Megejams.

Atsitiktinai, parduodamas, visai naujas nevartuotas, lietuviškų plokštelių rinkinys, susidedantis iš 36 plokštelių. tarpe jų viena naujenybė «Long Playing» kuri groja puse valandos: lietuviškos muzikos sinfonija su Lietuvos Himnu priešakyje.

Ši plokštelė Amerikoje kainuoja 10 dolerių. Be to:

1 albumas, papuoštas lietuviškais motyvais, pav. Tievynės aidai. 1 albumas, lietuviškos dainos idainuotos solistes p. Prudencijos Bičkienes.

1 albumas, lietuviškos dainos idainuotos operos solisto p. Stasio Liepos, ir 3 albumai su įvairiomis lietuviškomis dainomis duetais, kvartetais, chorais ir pavienių žymiu dainininkų idainuotomis plokstelėmis.

Visa tai parduodama už Cr$ 7.500,00
Teirautis "Žinių" Redakcijoje.

Svetainė «Recreio Fazendinha»

su restoranu ir hoteliu - atdara dieną ir naktį

Daug patogių kambarių, vieta automobiliams, sodas. Puikiai pagaminti valgiai, didelis pasirinkimas užkandžių ir visokių, vietinių ir užsieninių gėrimų. Patogus kampelis praleisti šventes ir savaitgalius.

Savininkas A. SUNGAILA

Av. Dr. Pedro Vicente. 53 - Tremembé - S. Paulo
Autobusas «77» priveža iki durų

— **Kai gero drabužio reik,**
Pas savo tautieti eik! —

SIUVĖJAS

Juozas Karpavičius

Av. São João, 233 **S. Paulo**

Lietuvos Parodos São Paulyje uzdarymas

Ir taip, prasidėjusios pr. m. rugpiūčio mėn. 21 d. São Paulo Miesto 400 Metų Sukaktuvių Paminėjimo proga Tarptautinės Parodos São Paulyje, kurioje su savo eksponatais dalyvavo viso 28 valstybės, butent: Austrija, Belgija, Bolivija, Kanada, Danija, Jungtinės Amerikos Valstybės, Prancuzija, Anglija, Indija, Italija, Jugoslavija, Lietuva, Latvija, Estija, Libano, Japonija, Olandija, Portugalija, Maltos Ordenas, Dominikonų Respublika, Sirija, Švedija, Šveicarija, Šventasis Sostas, Čekoslovakija, Urugvajus, Vokietija ir Venezuela, š. m. vasario mėn. 13 d. 11 val., dalyvaujant São Paulo Prefeitui p. William Salem, Gubernatoriaus Atstovui Generolui Honorato Pradel, São Paulo Miesto 400 Metų Sukaktuvių minėjimo Pirmininkui p. Guilherme de Almeidai, São Paulo Konsulu Korpusui-jų tarpe ir Lietuvos Konsului A. Polišaičiui, dalyvavusiųjų parodoj valstybių parodų komisarams bei šiaip įvairių įstaigų atstovams, plačiajai paulistų visuomenei ir lietuviams įvyko, aukščiau paminėtos parodos, tikriau sakant parodų, uzdarymas bei, dalyvavusiųjų parodoj valstybių, veliavų nuleidimas. Tai buvo momentas, kurio manau daugelis ilgai nepamirš, o ypač, kuomet asistoję prie veliavų brazilų skautai, griežiant Brazilijos Himnui, ėmė tykiai žemyn leisti vėliavas.

Štai, jos jau ir nuleistos. ONU veliava perduodama São Paulo Prefeitui apsaugai, o, dalyvavusiųjų valstybių parodoj veliavos, per duodamas São Paulo Miesto 400 Metų Sukaktuvių Minėjimo Komisijai. Be to, kalbama proga, buvo pasakyta keletas kalbų bei tuo ir baigta Parodos uždarymo ceremojija. Bet, aktyviai dalyvausių jų Parodoj, tai dar ilgam pasiliks atminčiai, nes tai ištikrųjų buvo kas tai nepaprasto, kitaip sakant, tai buvo Pasaulio Tautų Paradas, kuris labai retai pasitaiko to kiame grandioziniame maštabe, kaip šį kartą. Jog neraikia pamiršti, kad šioms iškilmėms išleista pasakiškos sumos ir parodai tapo pastatytas didžiausis atskiras miestas, kuris ir liks ant visados bei kurio aikštemis, gatvėmis, gelynais, gojaliais, ežerais su plaukiojančiais laiveliais bei pasakyško grožio fontanais ir illiuminacijomis São Paulo gyventojai-iš kartos į kartą galės gerėtis,

Be to, nepamirština, kad kalbama Parodo tęsesi, beveik ištysus 6 mėnesius ir ją aplankė 3.983.642 asmenys, išdalyta didžiausi skaičiai informacinės medžiagos ir apie Lietuvą taip-gi virš 20.0000 (dvidešimties tūkstančių) egzempliorių, specialiai tam tikslui išleistos, brošiuros, tai, taip-gi šį tą reiškia. Bendrai, savo organizuotumu, didžiu bei impozantiškumu São Paulo Miesto 400 Metų Sukaktuvių Paminėjimas prašoko daugelį panašių pasaulinių masto parengimų, o dalyvavusiųjų valstybių-jų tarpe ir Lietuvos vardas nuskambėjo per visą pasaulį. Ko ir siekiama buvo, norint įrodyti pasauliui, kad Lietuva nežuvo-ji yra ir bus.

Pavergtoje Tevyneje

Gautosiomis iš pavergtos Tėvynės 1954 m. gruodžio mėn. žiniomis, okup. Lietuvoje yra palikta tik viena kunigų šeminarija, kuri veikianti Kaune. 1953 m. joj buvo dar 75 klierikai, o 1954 m. jau mažiau. Sakoma, kad 23 "išėję į kariuomenę". Vis dėlto Lietuvoje dvasininkų dar yra daugiau, negu jų likę pvz. Gudijoje. Ten jų visai maža. Ištremtųjų lietuvių dvasininkų Sov. Sąjungoje yrą dar daug. Žmones kalba ir apie dek. Vl. Mirono mirtį, bet tikrų detalių neskelbiama ar nežinoma. Vysk. K. Paltarokas darė ganytojines vizitacijas ir sutvirtino daug žmonių Utenoje, Druskininkuose, Lentvaryje ir kitur. Kancleris yra Vaclovas Krivaitis. Grąžintieji kai kurie iš Rusijos ir Sibiro dvasininkai "gauną vietas ir darbą"./ Vakare prieš Naujuosios Metus Vilniuje Operos ir Baleto teatre per tradicinį Traviatos spektaklį iškilmingai paminėta Kipro Petrausko 70 metų gimimo sukaktis. Bolševikai skelbia padarę spalvotą filmą, vaizduojančią "Klaipėdos, Murmansko, Kaliningrado žvejų laivų flotilijų žūklę Šiaurės Atlante". Antakalnyje žada pastatyti naują kino studiją, kuri "bus įrengta pagal naują technikos žodį". Pagal V. Vasiūnienės scenarijų žada pagaminti bolševikinę filmą, pavadintą "Gražina", ir pagal Guzevičiaus romaną "Kalvio Ignoto teisybė" — autrąją.

Poilsis ir ramybe atgaivina musu nuotaiką ir jegas

Triukšmas, aštrūs garsai, nerami aplinka labai neigiamai veikia ne vien į žmogaus dvasinį stovį, bet ir į jo kūna. Tai, atrodo. suprasdavo jau senovės išminčiai, kurie pasi traukdavo į neapgyventas vietoves, kad galėtų susikaupti ir mintyti.

Matome, kad į didmiestį atvykęs, prie miesto ūžesio ir triukšmo nepapratęs, ramioms aplinkos gyventojas, būna iš pradžių lyg ir pritenktas. Ly giai yra žmonių, kurie negali priprasti nei prie traukinių dundėjimo, sirenų staugimo, automobilių nepaliaujamo važiavimo, nežiūrint kiek miestuose gyventų.

Medicinos tyrinėjimai pa rodo, kad kiekvienas triukšmas, dundesys, ūžesys pakelia mūsų kraujo spaudimą, ku rio laipsniškumas aiškiai priklauso nuo tu garsų stiprumo ir pobūdžio. Iš to galima daryti išvadą, kad savisaugos žmoguje instinktas vertina kiekvieną riksmą, šauksmą, triukšmą ir ūžėsį kaipo galimą pavojų ir kartu įspėja, kad reikia griebtis apsisaugojimo priemonių. Tuo būdu veikti būna paruoštos liaukos ir nervai. Ypatingai tai pastebima, kad žmogus išgirsta neįprasta, dar nepergyventa stiprų ir ausį rėžiantį triukšmą.

Pasirodo, kad yra tiesioginis ryšys tarp triukšmo ir žmogaus virškinimo sistemos veikimo. Darant bandymus su gyvuliais ir žvėrimis, paaiškė jo, jog kai jie buvo maitinami ramioje aplinkoje, jų skilvis bei žarnos veikė normaliai Bet esant triukšmui ar ūžesiui, virškinimas tučtuojau sustoja. Patirtis, gauta darant bandymus su keturkojais, gali būti perkelta ir žmogaus organizmui. Todėl ir suprantama, kodėl augę kaime ar toli nuo miesto triukšmo vaikai yra geriau išsivystę ir yra sveikesni. Tuo pat būdu galima paaiškinti, kodėl žmonės, išvykę į gamtą turi geresnį apetitą, ypač jei būna prie tyliųjų ežerų, kalnuose ar mažai apgyventoje aplinkoje.

Gyvuliai ir žvėrys, gyveną ramios gamtos salygose, visada būna stipresni ir sveikesni, negu tie, kuriems tenka būti triukšmingoje aplinkoje.

Triukšmas, ūžėsys, dundėjimas veikia į žmogaus fizinį ir dvasinį stovį. Todėl ir miestų gyventojai nemenkai nukenčia nuo šių aplinkybių. Tenka tik sveikint pasiryžimus išnaikinti didmiesčiuose bei miestuose ne vien kenksmingus dūmus, bet ir žmogaus sveikatai kenčiančius aštrius garsus, nuolatinį ūžesį ir triukšmą.

— Medicus

Žinios

Vienas egzempliorius — Cr. 2.00
Prenumerata metams — Cr. 100.00
Uzsienyje — dol. 5
Pinigus siust:
Alexandre Bumblis
Av. Tiradentes, 1030, São Paulo
Brasil

Pranešimas

Redakcija nesunaudotus rankraščius nesaugo ir negrąžina.

JEIGU kas nori apsimokėti prenumerata ir neturi laiko tai prašom pranešti savo adresą ir valandą per telefoną 34-8320 (Alexandre Bumblis), o mes nusiusim žmogų į tamstos namus su pakvitavimu.

— Pats užsisakyk ir paragink jį užsisakyti «ŽINIAS».

Prisiųsk iš interioro nors vieno savo kaimyno tautiečio adresą.

— Pas laikraščių platintoją B. Šimkų galima nusipirkti užsieninių laikraščių.

MOINHO VELHO

LIET. VARGO MOKYKLOS MOKINIŲ RAŠINIAI

Elena Buitvydaitė:

Aš gimiau Brazilijoje. Mano tėveliai yra atvykę iš Lietuvos. Jie yra Lietuvos piliečiai, o aš — Brazilijos. Būdama lietuvių tėvų duktė, aš esu Brazilijos lietuvaitė. Mano gyslose teka lietuviškas kraujas. Aš esu lietuvių tautos atžala ir man brangu viskas, kas lietuviška.

Valstybinė kalba Brazilijos respublikoje yra portugalų, bet mano tėveliai mane išmokė ir savosios kalbos. Namie, tarp savęs, mes kalbamės lietuviškai. Portugališkai kalbame tik su brazilais ir kitais, kurie mūsų kalbos nemoka.

Lietuviškai mes susirašinėjame su mūsų giminėmis, tėvelių draugais ir pažįstamais, gyvenančiais Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Gaunam laiškų ir iš kitų kraštų. Susirašinėjant su savo tautiečiais, išblaškytais plačiam pasaulyje, lietuvių kalba mums yra lyg kokia tarptautinė kalba.

Emilija Kučinskaitė:

Brazilijos teritorija turi 8.516.000 km² ploto su 55.600.000 gyventojų. Iš rytų pusės Brazilijos krantus skalauja Atlanto vandenynas, o žemyne susisiekia su visomis P. Amerikos respublikomis, išskyrus tik Čilę ir Ekvadorą.

Savo vardą Brazilija gavo nuo brasil medžio, iš kurio gaminami raudoni dažai. Paskui Brazilija pagarsėjo auksu, deimantais ir guma. Čia randama ir brangiųjų kristalų, geležies, vario, cino, radioaktyvių mineralų, akmens anglies, petrolio, druskos... Bet — Brazilija yra žemės ūkio šalis, daugiausia pajamų turi iš kavos ir medvilnės.

Didžiausias miestas ir šalies sostinė yra Rio de Janeiro, o São Paulo yra didžiausias pramonės centras visoje Pietinėje Amerikoje.

Vincas Tubelis, studentas teisininkas:

1950 metais, pravedus visuotinį gyventojų surašinėjimą, Brazilijoje rasta 52,645.479 gyventojai. Baltųjų (prie jų priskaityti ir geltonosios rasės atstovai — japonai, kinai) buvo 31.587.287 arba 60%, juodųjų — 4.211.638 (8%), indėnų — 1.052.909 (2%), juodžių mišinio su baltaisiais ir indėnais arba mulatų ir kafuzų — 10.529.098 (20%), ir indėnų mišinio su baltaisiais — mamelukų arba kaboklų — 5.264.547 (10%).

Visi šie gyventojai, išskyrus tik laukinius ir svetimšalius, yra Brazilijos piliečiai. Laukiniams Brazilijos miškų gyventojams, indėnams, valstybės globa yra įstatymais užtikrinta, bet piliečiais jie tampa tik tada, kai įsijungia į civilizuotų žmonių gyvenimą.

Piliečiai yra dvejopi: visi čia gimusieji ir naturalizuoti ateiviai, priėmusieji Brazilijos pilietybę. Naturalizuotų piliečių teisės žymiai susiaurintos. Jie negali būti renkami prezidentais, gubernatoriais, federaliniais deputatais, negali būti ministeriais, atsak. laikraščių redaktoriais, jiems neleidžiama įsigyti petrolio nei siderurgijos akcijų... Pilnateisiai tik čiagimiai — brasileiros natos.

Kazė Deveikytė, mokytoja:

Didžiausia Lietuvos upė yra Nemunas. is vadinamas Lietuvos upių tėvu. Brazilijoj toks pa vadinimas tiktų Amazonių upei.

Rio Amazonas, lietuviškai — Amazonių upė, prasideda Andų kalnuose, Perú respublikoje, ir nutekėjusi 5.800 km, iš kurių 3.600 km per Brazilijos teritoriją, pasiekia Atlanto vandenyną. Prie Obidų miesto Amazonių upė teturi 1 km ir 911 m pločio, prie Solimoesų jau 6 km, o prie Atlanto krantų ji pavirsta į neapmatomą jūrą. Upės tekmė lėta. Gilumas nuo 20 iki 80 metrų.

Amazonių upė turi virš 200 prieupių. Dauguma jų yra didelės upės, kuriomis plaukioja laivai. Brazilijoje yra ir daugiau didelių upių: Rio São Francisco su garsiuoju Paulo Afonso kriokliu, kur pastatyta didelė elektros jėgainė, Rio Paraná, Rio Paraguay ir kitos. Yra ir tokių upių, kurios teka tik lietų metu, o paskui išdžiūsta. Tai Jaguaribė, Mossoró, Capiberibė ir kitos, mažesnės. Vietos gyventojai jas vadina prabėgančiomis upėmis.

Apolonija Deveikytė:

Amazonių upėje yra iki 1.800 rūšių žuvų. Žuvingos ir kitos upės. Garsūs yra pirarukusai ir jautžuvės, kurių mėsą sūdo ir džiovina. Kai kuriose upėse yra daug vėžlių (tartarūgų), o Atlanto pakraščiuose — austrių, mariskų ir įvairių vėžių. Atlanto vandenyne gaudomos sardinės. Pasitaiko ir banginių. Gyviausia prekyba sardinėmis šviežiomis, sūdytomis ir džiovintomis.

Teklė Mačiulavičiūtė:

Kava kilusi iš Abisinijos. Ji augusi Kaffa krašte, dėl to ir vadinama «café» arba kava. Iš Abisinijos kava paplito Arabų kraštuose, kurie ilgai saugojo jos auginimo paslaptį, bet, laikui bėgant, ji vis dėlto pasiekė visas šalis.

Į Braziliją kavos sėklos buvo atvežtos 1727 metais iš Prancūzų Guianos. Pradžioje kava buvo auginama tik Paros valstybėje ir tik daržuose. Netrukus ji pasiekė ir São Paulį. Čia kavos auginimas išsiplėtė. Dabar didžiulių kavynų yra ir Paranoje. Metinė kavos produkcija visame pasaulyje siekia virš 2 milijonų tonų. Brazilijai tenka net 60% pasaulinės produkcijos.

Verutė Deveikytė:

Guma yra braziliškos kilmės. Nesodinti gumos miškai auga Amazonijoje ir gretimuose estaduose. Gumos medžiai mėgsta šiltą klimatą ir drėgną žemę. Vietiniai indėnai mokėjo gumą gaminti dar prieš Brazilijos atradimą, bet Europą pirmieji gumos išdirbiniai pasiekė tik 1736 m. Ilgą laiką Brazilijai guma buvo didžiausias pajamų šaltinis. Todėl buvo saugojama, kad gumos medžių sėklas ar daigus niekas neišvežtų į užsienį, bet jau 1878 m. anglai, savo kolonijose Azijoje, pradėjo sodinti gumos medžių miškus. O šio šimtmečio pradžioje Brazilija, gumos gamyboje, neteko pirmenybės. Bet pastaruoju metu, norėdama atsigriebti, leido Fordui užveisti milžiniškas gumos plantacijas prie Tapaia upės.

Iš išleistos Juozo Lukoševičiaus knygos «TĖVŲ KALBA»

Tipiškas rusu orkestras, kasnakt nuo 21 iki 4 val.

Tik DONOS ITOS bare

BAR RIALTO

Kur visuomet linksma ir jauki aplinkuma.

Baras atidaras kasdien nuo 20 val. iki 4 val. ryto.

Visoki vietiniai ir užsieniniai gėrimai

Rua Victoria, 578 — Fone 6-2296 — São Paulo

CONFECÇÕES ZAPAS — ZAPAS — S. PAULO

VIENINTĖLĖ LIETUVIŠKA KELNIU DIRBTUVĖ «ZAPAS»

São Paulyje.

Pardavimas tik urmu. Puikus pasiuvimas. Didelis pasirinkimas vyriškų kelnių.

Jonas Zapereckas

Telefonas 37-9278

Rua Tres Rios, 281 — São Paulo

Cromeação de Parachoques **Barra Funda**

DE

Pedro Kalinauskas

ORÇAMENTOS SEM COMPROMISSO

"CARRO PRÓPRIO DE ENTREGA"

RUA BARRA FUNDA, 775 TEL 52-6353 SÃO PAULO

ESCRITORIO VILA ZELINA

Aberturas de firmas
Encerramentos de firmas
Tranferencias de firmas
Contratos de Junta Comercial
Distratos na Junta Comercial
Registro de firmas na Junta Comercial
Escritas com contabilidade em geral
Escritas fiscais em geral
Contratos de locações
Cartas de fianças
Seguros de fogo
Seguros de acidentes
Questões trabalhistas
Requerimentos em geral
Alvarás e balanços em geral
Defezas e recursos

✪ RAPIDÉS
✪ HONESTIDADE
✪ PREÇOS MÓDICOS

Horario:
das 8 as 19 hs.

IRMÃOS BAUZYS
(REGISTRADO NO C. R. C. Nº 551)
PRAÇA SÃO JOSE, 8 - SALAS 1 e 2
VILA ZELINA - SÃO PAULO

Real léktuvai nekrinta

IS VISŲ 18-kos

ORININKYSTĖS KOMPANIJŲ

REAL KOMPANIJOS LĖKTUVAMS

PRIKLAUSO 30%

VISO LĖKTUVŲ IR KELEIVIŲ

JUDĖJIMO

S. PAULIO AERODROMUOSE

BET

REAL TURI MAŽIAUSIA KATASTROFŲ

IR AUKŲ

TODĖL VISI MĖGSTA REAL LĖKTUVUS

Tautieti, nepraleisk progos

įsigyti nuosavą žemės ûkį naujoje lietuvių žemės ûkio kolonijoje prie CIANORTE bûsimo didžiausio miesto Paranos šiaurėje. Naujoji lietuvių kolonija randasi vos už kelių kilometrų nuo bûsimos geležinkelio stoties ir aerodromo, kuris jau greitai bus baigtas statyti. Pirmos rûšies žemė. Sklypai įvairaus dydžio nuo 5 iki 50 alkerių. Automobilių keliai ik kiekvieno parduodamo sklypo. Kiekvienas sklypas pasiekia vandens upelį. Sausas ir sveikas klimatas. Žemė parduodama išsimokėjimui 4 metams, prieinamomis sąlygomis. Žemės derlingumą liúdija puikiausias miškas. Nuosavybės dokumentai garantuoti, nes žemė yra didžiausios Pietų Amerikoje kolonizacijos kompanijos CIA. MELHORAMENTOS NORTE DO PARANÁ ankščiau vadinusiosi Cia. de Terras Norte do Paraná. Žemių pirkėjams apmokama kelionė REAL lėktuvu iš São Paulio į Maringą, į ten ir atgal.

Smulkesnių informacijų kreiptis pas autorizuotą korektorių STASĮ VANCEVICIŲ į jo raštinę RUA BOA VISTA, 236 - 2º andar, sala 202. Tel. 35-9528 nuo 9 iki 12 val. ir nuo 14 iki 18 val. Šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Adresas laiškams: Caixa postal 5274, São Paulo.

SEKANTIS VAŽIAVIMAS IŠ SÃO PAULIO Į MARINGĄ REAL LĖKTUVU BUS vasario 14 d., kovo 21 d. ir balandžio 18 d.

Vietų skaičius ribotas ir dėlto reikia užsirašyti iš anksto.

Žinios

SEMANARIO LITUANO Noticias

AV. TIRADENTES, 1030 - Tel. 34-8320 - S. Paulo

LANKÉSI SÃO PAULO BUV. MOK. J. JURGILAS

Šiomis dienomis São Paulo mieste lankėsi buvęs mokytojas Juozas Jurgilas, kuris gyvena São João del Rei mieste, Minas Geraes estade.

VASARIO 16-SIOS PAMINĖJIMAS

Praeitą sekmadienį, 3 val. po pietų Vila Zelinos gimnazijos salėje įvyko viešas Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių minėjimas, kurį surengė L. K. Bendruomenės choras. Minėjimą, atidarė kun. P. Ragažinkas, pakviesdams, į garbės prezidiumą Lietuvos Konsulą p. A. Polišaitį, Prof. José Carrato, K. Ausenką ir K. Bratkauską. Sugiedojus Brazilijos kimną trumpą kalbą pasakė Lietuvos Konsulas p. A. Polišaitis, po kurios sekė p. J. Antanaičio dienai pritaikytą paskaitą. Po p. Antanaičio paskaitos įspudingą kalbą pasakė Prof. José Carrato, kuris prilygino lietuvių tautos istoriją prie gintaro istorijos. Prof. Carrato kalba buvo palydėta ypatingais plojimais.

Antroji minėjimo dalis buvo meninė, kurią atliko dainininkas Kazys Ambrozevičius, dainininkė Henriquetta Ehlers, akompanuojant pianistei Rita Sprogis ir maestrui J. Stroliai ir L.K. Bendruomenės choras puikiai diriguojant naujan chorvedžiui Choras padainavo keletą gražių lietuviškų dainų, iš kurių daugiausia entuziazmo publikoj sukėlė paties mestro kompozicija "Mes čia šoksim ir dainuosim". P. Juozas Strolia kaip chorvedis, per visai trumpą laiką sugebėjo parodyti savo didelius gabumus ir patyrimą muzikos srityje. Be to, p. Ona Zagorskaitė paskaitė poeto B. Brazdžionio eilėraštį: Šaukiu aš tautą!

Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Minėjime dalyvavo gana daug žmonių. Kitas minėjimas mūsų kolonijoje Vasario 16-sios įvyks šio mėnesio 27 dieną, sekmadienį 3 val. po pietų Mokos lietuvių mokyklos salėje, rua Lituania, Nr. 67.

Patrijotas

Baźnyčios Remontas

Vila Zelinos bažnyčioje daromas remontas. Be naujų lūbų bus dažomi keli dekoratyviniai paveikslai, kuriuos piešš žinomas lietuvių dailininkas Navickas. Dailininkas Navickas vadovauja visiems bažnyčios remonto darbams. Remonto ir dekoravimo išlaidoms padengti vietos lietuvių šeimos ir atskiri asmenys suaukavo apie 100.000 kruzeirų.

Katalikas

LANKĖSI SÃO PAULY KUN. J. JANILIONIS

Šiomis dienomis S. Pauly lankėsi Rio de Janeiro lietuvių kolonijos kapelionas kunigas Juozas Janilionis. Kun. J. Janilionis Rio de Janeiro kardinolo D. Jayme Camara yra paskirtas Tarptautinio Eucharistinio Kongreso Lietuvių Sekcijos vedėju. To Kongreso reikalis, kun. J. Janilionis lankėsi São Pauly, kur turėjo pasitarimus su vietos lietuvių veikėjais dėl lietuvių dalyvavimo Tarptautiniame Eucharistiniame Kongrese, kuris įvyks Rio de Janeiro mieste šių metu Liepos mėnesį.

Iš São Paulo kun. J. Janilionis tais pačiais reikalais išvyko į Curityba ir Porto Alegre miestus, kur ta proga aplankys ten gyvennačius lietuvius.

STATYS NAUJĄ LIETUVIŲ BAŽNYČIĄ

Iš patykimų šaltinių teko patirti, kad Amerikos lietuviai vienuoliai žada greitu laiku pradėti statyti naują lietuvių bažnyčią São Paulo mieste, Mokos rajone. Naujai bažnyčiai jau esąs nupirktas sklypas. Nauja bažnyčiai ir jos sklypas bus grynai lietuvių nuosavybė, bet ne São Paulo Kurijos, kaip kad Šv. Juozapo bažnyčia Vila Zelinoje. V. Zelinos bažnyčia, kurios sklypas buvo dovanotas L. K. Bendruomenei ir pati bažnyčia pastatyta grynai lietuvių aukomis, kun. P. Ragažinsko buvo perduota São Paulo Kurijai, tai yra brazilų katalikų bažnyčios vyriausybei. Teisių atžvilgiu lietuviai V. Zelinos bažnyčioj yra tik įnamiai, nes tikrasis jos šeimininkas yra São Paulo Kurija.

16 Vasario Minejimas

1955 metų vasario mėn. 27 d. 3 val. įvyks São Paulo Lietuvių Kolonijos 16 vasario minėjimas, rengiamas šių organizacijų:

1/ Lietuvių Sąjungos Brazilijoje;

2/ Lietuvių-Brazilų Kultūrinio Bendradarbiavimo Klubo;

3/ Lietuvių Savišalpos ir Kultūros Bendruomenės "Lituania".

Minėjimas bus Lietuvių Namuose, Mookoje, Rua Lituania, 67

Minėjimo programoje dalyvanti jau pakviesta Lietuvių Kolonijos kūrybinio žodžio menininkai, dainininkai, muzikai ir kt.

Lietuviškoji visuomenė kviečiama visu rimtumu įsijausti į 16 VASARIO šventės svarbumą bei reikšmę ir gausiausiai dalyvauti minėjime. Traginga mūsų Tėvynės būklė, jos kančios brolių ir sesių sielvartai, jau penkiolika metų besitęsiančioje vergovėje, mus įpareigoje užmiršti visus asmeniskus rūpesčius, visiems vieningai susibūrus — pagerbti Tėvynės Nepriklausomybės paskelbimą, kad su stiprėjančia viltimi ir augančiu ryžtu sulaukt̃ume Naujo Lietuvos prisikėlimo.

Tokėl — visi, visi 27 d. vasario vieningai irodykime, kad mes tebesame nepraradę lietuviško jautrumo. Įrodykime, kad mūsų širdyse tebelie psnoja Tėvynės meilės ugnelė, kurią gyvenimo audros niekuomet neužgesins.

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje

Pranėša, kad jos laikomose pradžios mokyklose: Vila Beloje ir Mokoje, yra dar vietų, tad visi norintieji leisti savo vaikus į šias mokyklas gali tuojaus įsirašyti, turime pazyméti, kad šiose mokyklose mokslas yra pastatytas labai pavyzdingai, tad nepraleiskite progos ir tuojaus padarykite savo vaikų uzrašymą.

Taippat prasidės mokslas š. m. 15 d. 2 valanda ir lituanistikos kursuose, kuriuose mokytojaus mokytoja p. Vinkšnaitienė, tad prašoma taipat būtinai leisti savo vaikučius ir paraginti kitus, kad visi galetų išmokti šią gražiąją musų tėvų kalbą, nes kiekvienas kalbos žinojimas, pakelia žmogaus kultūrinį ugį. Lituanistikos kursai yra nemokaim, tad visi privalo pasinaudoti ir pramokti lietuviškos kalbos.

Sąjunga, taipat mano atidaryti kursus lietuvių kalbos, istorijos geografijos ir kit. ir suaugusiems, jei kas įdomautusi tokiais kursais, prašytume užsirašyti pas ta pačią ponią mokytoją Vinkšnaitienę.

L. Sąjungos Valdyba.

— L. Sąjungos mokykloje reikalingas sargas, pageidautina kad būtų pensininkas ir padorus žmogus. Del sąlygu, kreiptis į Valdybos Pirmininką kiekvien ą pentkadienį Mokos mokykloje.

1955 CALENDÁRIO 1955

JANEIRO							FEVEREIRO							MARÇO						
Dom.	—	2	9	16	23	30	—	—	6	13	20	27	—	—	6	13	20	27
Seg.	—	3	10	17	24	31	—	—	7	14	21	28	—	—	7	14	21	28
Ter.	—	4	11	18	25	—	—	1	8	15	22	—	—	1	8	15	22	29
Quar.	—	5	12	19	26	—	—	2	9	16	23	—	—	2	9	16	23	30
Quin.	—	6	13	20	27	—	—	3	10	17	24	—	—	3	10	17	24	31
Sex.	—	7	14	21	28	—	—	4	11	18	25	—	—	4	11	18	25	—
Sáb.	1	8	15	22	29	—	—	5	12	19	26	—	—	5	12	19	26	—

ABRIL							MAIO							JUNHO						
Dom.	—	3	10	17	24	—	1	8	15	22	29	—	—	5	12	19	26	—
Seg.	—	4	11	18	25	—	2	9	16	23	30	—	—	6	13	20	27	—
Ter.	—	5	12	19	26	—	3	10	17	24	31	—	—	7	14	21	28	—
Quar.	—	6	13	20	27	—	4	11	18	25	—	—	1	8	15	22	29	—
Quin.	—	7	14	21	28	—	5	12	19	26	—	—	2	9	16	23	30	—
Sex.	1	8	15	22	29	—	6	13	20	27	—	—	3	10	17	24	—	—
Sáb.	2	9	16	23	30	—	7	14	21	28	—	—	4	11	18	25	—	—

JULHO							AGOSTO							SETEMBRO						
Dom.	—	3	10	17	24	31	—	—	7	14	21	28	—	—	4	11	18	25
Seg.	—	4	11	18	25	—	1	8	15	22	29	—	—	5	12	19	26	—
Ter.	—	5	12	19	26	—	2	9	16	23	30	—	—	6	13	20	27	—
Quar.	—	6	13	20	27	—	3	10	17	24	31	—	—	7	14	21	28	—
Quin.	—	7	14	21	28	—	4	11	18	25	—	—	1	8	15	22	29	—
Sex.	1	8	15	22	29	—	5	12	19	26	—	—	2	9	16	23	30	—
Sáb.	2	9	16	23	30	—	6	13	20	27	—	—	3	10	17	24	—	—

OUTUBRO							NOVEMBRO							DEZEMBRO						
Dom.	—	2	9	16	23	30	—	—	6	13	20	27	—	—	4	11	18	25
Seg.	—	3	10	17	24	31	—	—	7	14	21	28	—	—	5	12	19	26
Ter.	—	4	11	18	25	—	1	8	15	22	29	—	—	6	13	20	27	—
Quar.	—	5	12	19	26	—	2	9	16	23	30	—	—	7	14	21	28	—
Quin.	—	6	13	20	27	—	3	10	17	24	—	—	1	8	15	22	29	—
Sex.	—	7	14	21	28	—	4	11	18	25	—	—	2	9	16	23	30	—
Sáb.	1	8	15	22	29	—	5	12	19	26	—	—	3	10	17	24	31	—

SALSICHARIA PAULISTA

Especialidade em Salsichas e Linguiças de todos os tipos
Compra e venda de produtos alimenticios industrializados

Judith de Oliveira Vasiliauskas

Rua Altinopolis, 373 — Bairro Agua Fria
SÃO PAULO

Reg. do S. P. A. P. sob n.° 17.572

Indústria Brasileira